

הלכות הדרף היומי

מסכת בבא קמא

תוכן

- א. דמינח ניהא לה בכל דהו ... טב למיתב טן דו מלמיתב ארמלו.....1
- ב. נתן אשם ליהויריב וכסף לידעיה יחזיר כסף אצל אשם.....3
- ג. דיהיב ליה אשם ליהויריב במשמרתו דיהויריב וכסף לידעיה במשמרתו דידעיה ... דיהיב אשם ליהויריב במשמרתו דיהויריב וכסף לידעיה במשמרתו דיהויריב ... שלא כדין הוא עבוד בני יהויריב דקיבלו אשם מקמי כסף הלכך לדידהו קנסינן להו ויחזור אשם אצל כסף4
- ד. אם קדמו בני יהויריב והקריבו את האשם יחזור ויביא אשם אחר ויקריבוהו בני ידעיה וזכו הללו במה שבידן ... לעורו.....4
- ה. אם קיים אשם יחזיר אשם אצל כסף.....4
- ו. דאחולי אחילו גביהו.....5
- ז. שלא יהא דבר קודם לתמיד של שחר.....5
- ח. איל ואשם מעכבים בהקדש ואין חומש מעכב.....5
- ט. שאם הביא אשמו עד שלא הביא מעילתו שלא יצא.....6
- הדרן עלך הגוזל עצים.....6
- א. הגוזל ומאכיל את בניו והניח לפניהם פטורין מלשלם ואם היה דבר שיש בו אחריות חייבין לשלם.....6
- ב. גזל ולא נתיאשו הבעלים ובא אחר ואכלו ממנו רצה מזה רצה מזה גובה מאי טעמא כל כמה דלא נתיאשו הבעלים ברשותיה דמריה קאי ... רשות יורש כרשות לוקח דמי 7

דף קיא.

א. דמינח ניהא לה בכל דהו ... טב למיתב טן דו מלמיתב

ארמלו

התבאר ביבמות דף קיה: ודף מא. שהאיש אינו יכול לעשות שליח לקבלת הגט שאינו יכול לעשות שליח לחובתה שלא מדעתה, שהגט חוב הוא לאשה שאינה מתגרשת ברצון טוב, דטב למיתב טן דו מלמיתב ארמלתא. כלומר

תרומות והנצחות | בנק הדואר ח"ן 22887389 | ובטל' 0548027748

להצטרפות להלכות הדרף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/DLlI7K9ciPjB873YPB8kBu>

הלכות הדרף היומי

מסכת בבא קמא

האשה מעדיפה לישב בצוותא עם אחר ואפילו אם אינו מתאים לה כל כך, מלישב לבד.

ואפילו היה בעלה מוכה שחין או שהיה ריב וקטטה ביניהם והיא תובעת להתגרש¹, ואמר הוא אח"כ לאחד זכה בגט זה בשבילה אינה כלום, שלעולם חוב הוא לה², ויש מי שאומר בזו³ שהיא ספק מגורשת.

ואם הבעל הוא משומד וידעינן שהיא מהדרת אחר גט, יש אומרים⁴ שכיון שהוא משומד יכול לזכות לה גט שודאי במצב זה זכות הוא לה וזכין לאדם שלא בפניו. ויש מחמירין גם בזה ואומרים שגם זה חוב הוא לה, שהיא מצפה היום או למחר יחזור בתשובה ויחזירנה לו.

וכן אם היה היבם משומד והבעל מזכה לה גט כדי שלא תיפול לפני היבם המשומד גם כן זכות הוא לה. ואם האשה היא משומדת וזיכה לה גט ע"י אחר זכות הוא לה שלא תהא עליה איסור אשת איש ומגורשת, ואפילו אם חזרה בה אחר כך אינה צריכה גט אחר.

והוא הדין לאשה הנאסרת על בעלה ע"י שזינתה מזכה לה גט ע"י אחר, שהרי זה זכות הוא לה שמתירה לעלמא כיון שהיא אסורה לו. ויש מחמירין גם בזה⁵, שנוח להתעגן כך ותשב תחת בעלה אף על פי שיפרוש ממנה, משתגרש ויאמרו עליה שנתגרשה מחמת שנאסרה על בעלה בזנותה, ואם כן גם זה חוב לה.

¹ דע שהמור הביא בשם העיטור דכשידענו שרצונה להתגרש ואמר הבעל לאחד זכה לה מתגרשת בקבלתו אף אם לא עשאתו שליח לקבלה שכתב על שם הגאונים אמר לו זכי לה בגט זה ובא לחזור אינו יכול ופירש הוא דבריהם כיון דאמר לו זכי לה והיא רצונה בו מתגרשת אבל בע"כ אינה מתגרשת והשיג עליו המור ע"ש ודברים תמוהים הם דנהי שלא חשש לדברי הירושלמי הא גם בש"ס דילן (ספט"ו דיבמות) הוה בעיא במזכה גט לאשתו במקום קטטה ולרוב הפוסקים הבעיא איפשטה דוודאי אינו מועיל ולי"א נשאר בספק כמ"ש אבל איך נאמר בוודאי דהוה גט וצ"ל שמפרש מדלא קאמר הש"ס שצווחת להתגרש כמו בירושלמי ש"מ דהכי מיבעיא ליה שידענו שהיה קטטה ביניהם ומ"מ לא שמענו מפיה שרצונה להתגרש אבל אם שמענו מגורשת הזכות הוא לה והיא דעה יחידאית וכל הפוסקים ס"ל דאפילו אם שמענו מפיה גם אח"כ דניחא לה בקבלת גיטא בעדה אינו מועיל כל שאין אנו יודעים בשעת קבלת הגט שרצונה כעת להתגרש (נמק"י שם) ולהדיא משמע כן בירושלמי ע"ש ועכ"פ היא ספק מגורשת. ערוך השולחן שם סעיף יג

² דעת הרא"ש

³ דעת הר"ן

⁴ וכן פסק רש"י נלכה למעשה כמובא במ"ז

⁵ אך לא במשומדת אף על גב לפי הטעם של מהרי"ק אין לחלק דהא כתב דיש להחמיר כדי לחוש לדעת הרי"ף דס"ל אפ"י כשיש זכות לה מ"מ אינה מגורשת עד שמניע הגט לידה מ"מ במומרת כבר נתפשט המנהג כמ"ש שם לא בעינן למשכוני נפשאי ממנהג מקומות לכן מחלק בין מומרת לנאסרת. ב"ש שם ז ובתשובת חכם צבי סי' צ"ז חובך להחמיר אם לא קבלה הגט מיד השליח ע"ש

תרומות והנצחות | בנק הדואר ח"ן 22887389 | וובטל' 0548027748

להצטרפות להלכות הדרף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/DLII7K9ciPjB873YPB8kBu>

הלכות הדרף היומי

מסכת בבא קמא

בדינים אלו שנתבארו שעיקר הספק הוא, שמא לא נתרצית בעת שהאחר זוכה בעדה ואפילו צווחה מקודם להתגרש, שמא עתה חזרה בה כדאיתא בירושלמי. לפ"ז בזמנינו⁶ אם הרב שבמקום הבעל שואל מרב שבמקום האשה אם רצון האשה שיזכו גט בעדה, והוא משיב שמתרצית ומבקשת שיכולים לזכות גט בעדה שהרי היא כמי שעומדת בפנינו ומבקשת לזכות גט בעדה, אך הרב שבמקום הבעל לא יניח מלסדר הגט עד יום המחרת שיחזור החשש למקומו שמא חזרה בה, ואם הונח עד יום מחר ישאל עוד פעם ובמקום עיגון יש לסמוך ע"ז והדרך היותר טוב ונכון שהיא תשיב שממנית איש פלוני לשלוחה לקבלה.

ב. נתן אשם ליהויריב ונסף לידעיה יחזיר כסף אצל אשם

כבר התבאר לעיל דף קט: ודרף קי. שהגזול את הגר⁷ וכפר ונשבע לו, ומת הגר ואין לו יורשים⁸, אף על פי שזקף הגזילה במלוה, חייב להוציא הגזילה מתחת ידו, ומדין תורה חייב ליתן הקרן⁹ והחומש לכהנים שבאותו משמר, ואח"כ מביא קרבן אשם ומתכפר לו. ואין הכהנים¹⁰ מקריבים את קרבן האשם, עד שיחזיר הגזול את הקרן, לפיכך בגזל הגר שאין לו יורשים יזהרו הכהנים שלא לקבל הקרבן קודם הקרן, ובמקדש היו כ"ד משמרות והיו מסודרים על סדר השבתות.

נתן את הכסף¹¹ לאחת מן המשמרות שלא בזמן שבת עבודתם, ואחר כך את האשם למשמרה זו שהיא שבתה, למרות שנתן הקרן כדינו לפני האשם, יחזיר הכסף אצל האשם לאנשי המשמרה הקבועה, שהמשמרה שלקחה כסף בלא שבתה לא זכתה¹², ומוציאין מידה

⁶ כ"כ ערוך השולחן שם סעיף יח שבזמנו שנתפשטו חומי הברזל בכל העולם שקורין מעלענראף שמדברים זה עם זה בריחוק מקום, הדין כן.

⁷ שו"ע ונו"כ שסז ו וכפירוש הפרישה והגר"א.

⁸ קודם שמחזיר להכהנים מחוייב הגזול לחפש אולי נשאר זרע מהנגזל ויחזיר לו כמו שיבואר להלן בעזה"ת.

⁹ ומפני שהתורה קראה לקרן הגזילה אשם דינו כאשם שאין מקריבין בלילה אלא ביום כמו כן אינו מחזיר הקרן בלילה והחומש נ"ל שיכול להחזיר בלילה כמו שיבואר להלן בעזה"ת.

¹⁰ שם סעי' כא כב

¹¹ רמב"ם הלכות גולה ואבדה פרק ח הלכה יב

¹² וס"ל דאע"ג שקבלו הכסף קודם האשם מ"מ כיון שלא קבלו בשעת משמרתם צריכים למסור לבעלי המשמר היתורה זיכתה להם

תרומות והנצחות | בנק הדואר ח"ן 22887389 | ובטל' 0548027748

להצטרפות להלכות הדרף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/DLlI7K9ciPjB873YPB8kBu>

הלכות הדרף היומי

מסכת בבא קמא

ג. דיהיב ליה אשם ליהויריב במשמרתו דיהויריב וכסף לידעיה במשמרתו דידעיה ... דיהיב אשם ליהויריב במשמרתו דיהויריב וכסף לידעיה במשמרתו דיהויריב ... שלא כדין הוא עבוד בני יהויריב דקיבלו אשם מקמי כסף הלכך לדידהו קנסינן להו ויחזור אשם אצל כסף

ואם נתן¹³ הקרבן להמשמר במשמרתם, ואח"כ במשמר השני נתן להשני הכסף, קנסינן להו לבני המשמר הראשון, כיון שקבלו האשם קודם הכסף, ויחזירו גם האשם להשני¹⁴.

וגם אם קבלו החומש עליהם להחזיר אף על פי שאין החומש מעכב את הכפרה מ"מ כיון שעשו שלא כדין בהאשם קנסינן להו בכולהו.

ד. אם קדמו בני יהויריב והקריבו את האשם יחזור ויביא אשם אחר ויקריבוהו בני ידעיה וזכו הללו במה שבידן ... לעזרו

עוד התבאר שם שאם נתן¹⁵ הקרבן להמשמר במשמרתם ואח"כ במשמר השני נתן להשני הכסף, אם כבר הקריבו הקרבן יביא קרבן אחר דאשם שנקרב קודם הבאת הקרן לא יצא בו ידי חובתו והאשם פסול והכהנים לא זכו רק בהעור.

ה. אם קיים אשם יחזיר אשם אצל כסף

¹³ שם סעי' כב כג

¹⁴ ס"פ הגזול לאוקימתא דרבא וחכמים ס"ל כן ע"ש והרמב"ם ז"ל השמיט כמה דינים וצ"ע וגם היש"ש תמה

בוה. שם בערוך בשולחן

¹⁵ שם סעי' כב

תרומות והנצחות | בנק הדואר ח"ן 22887389 | ובטל' 0548027748

להצטרפות להלכות הדרף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/DLlI7K9ciPjB873YPB8kBu>

הלכות הדף היומי

מסכת בבא קמא

כבר התבאר לעיל דף קי. שאם נתן הכסף למשמר ראשון, והקרוב נתן מיד למשמר השני בזמן שהמשמר הראשון עדיין לא כלה, יחזירו בני המשמר השני את הקרוב למשמר הראשון דאין להשני לקבל שלא בזמן משמרתם.

ו. דאחולי אחילו גבייהו

יש המסתפקים¹⁶ שמא מועיל מחילת משמרה שאמורה היתה לקבל הכסף כלפי המשמרה שלקחתו שלא כדינה ויש שפשוט להם שאינו מועיל.

ז. שלא יהא דבר קודם לתמיד של שחר

כבר התבאר בפסחים דף נח. ויומא דף לג. שאסור להקריב שום קרבן קודם תמיד של שחר¹⁷ משום שני לימודים האחד – כל התדיר מחבירו קודם דכתיב (במדבר כז, כג) "מלבד עולת הבוקר אשר לעולת התמיד", השני – שנאמר (ויקרא ו, ה) "וערך עליה העולה" העולה של התמיד ראשונה, שהרי היא תדירה.

ואינו אלא למצוה בעלמא ולא לעיכובא¹⁸.

ולפיכך השוחט או הזורק או המקטיר איזה קרבן קודם שחיתת תמיד של שחר, אם נפתחו דלתות ההיכל אינן פסולין רק עובר בעשה.

ויש מי שהסתפק¹⁹, האם גם הקטרת התמיד על האש במזבח, קודם לשחיתת שארי קרבנות או אפשר שהתחלת ההקטרה הוי תיכף אחר הזריקה, וכיון שהתחילו להקטיר במעשה הזריקה שוב הותרו כל הקרבנות כולם.

ח. איל ואשם מענבים בהקדש ואין חומש מענב

¹⁶ עיי"ש במל"מ שמסתפק אי מהני מחילה ונ"ל דלרבנן לא מהני דרך לר"י דהקנס הוא משום משמר שאינו שלהם שייך מחילה אבל לרבנן דהקנס הוא שעברו על דברי תורה שקבלו אשם קודם כסף לא מהני מחילה ודוק. ערוה"ש שם כג

¹⁷ רמב"ם הלכות תמידין ומוספין פרק א הלכה ג

¹⁸ לקוטי הלכות מנחות כ. ופשוט בגמ' מנחות מט

¹⁹ ערוך השולחן העתיד הלכות תמידין ומוספין סימן קא סעיף ח – ט

תרומות והנצחות | בנק הדואר ח"ן 22887389 | ובטל' 0548027748

להצטרפות להלכות הדף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/DLlI7K9ciPjB873YPB8kBu>

הלכות הדרף היומי

מסכת בבא קמא

תשלום הקרן²⁰ והבאת האשם²¹ מעכבין הכפרה, ואין החומש מעכב, שנאמר (ויקרא ה פסוק טז) יִכַּפֵּר עָלָיו בְּאֵיל הָאֲשָׁם וְנִסְלַח לוֹ, איל ואשם מעכבין ואין החומש מעכב.

ט. שאם הביא אשמו עד שלא הביא מעילתו שלא יצא

הביא קרבן מעילתו²² עד שלא הביא אשמו כלומר תשלום הקרן, לא יצא²³, נסתפק לו אם מעל או לא מעל פטור מן התשלומין ומן הקרבן²⁴, והחומש הרי הוא כתחילת ההקדש ואם נהנה בו מוסיף חומש על החומש, וכבר ביארנו כמה פעמים שהחומש אחד מארבעה מן הקרן עד שיהיה הוא וחומשו חמשה.

הדרן עלך הגוזל עצים

דף קיא:

פרק י הגוזל ומאכיל

א. הגוזל ומאכיל את בניו והניח לפניהם פטורין מלשלם ואם היה דבר שיש בו אחריות חייבין לשלם

²⁰ רמב"ם הלכות מעילה פרק א הלכה ד

²¹ דע דשם אשם יש בגמ' על הקרן, כדאמרינן בב"ק (קיא, א): מניין שאם הביא מעילתו ולא הביא אשמו

²² רמב"ם שם הלכה ה

²³ וזהו היפך מהש"ס והראב"ד השינו בזה, וכתבו המפרשים דהרמב"ם היפך הלשונות וקורא להקרבן מעילתו כלומר אשם מעילות ואשמו להקרן (כ"מ בשם הר"ק) והוי כדברי הש"ס.

²⁴ ואף על גב דבספק איסור כרת שמביא הטאת על הוודאי מביא אשם תלוי על הספק, ובאמת ר"ע בכריתות (כב, ב) מחייב בספק מעילות אשם תלוי, אך חכמים פוטרינן דילפי מחטאת חלב דכל דליכא כרת לא מחייב אשם תלוי בספיקו. ערוך השולחן העתיד הלכות מעילה סימן קסו סעיף טו

תרומות והנצחות | בנק הדואר ח"ן 22887389 | ובטל' 0548027748

להצטרפות להלכות הדרף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/DLl17K9ciPjB873YPB8kBu>

הלכות הדרף היומי

מסכת בבא קמא

מת הגזול²⁵ והגזילה בעין, חייבים היורשים להחזירה בעין ואפילו לאחר יאוש, שרשות יורש לאו כרשות לוקח, ואינו נחשב כשינוי רשות. ואם נשתנה נותנים דמיה²⁶, ואף אם אכלוה קודם יאוש חייבים לשלם דמיה²⁷.

לא היתה הגזילה²⁸ בעין ביד היורשים, כגון שמכרה האב או נתנה ומת, או אם נאכרה בחיי האב אפילו באונס וכן אם אכלוה היורשים לאחר יאוש בעלים, אם לא הניח להם נכסים פטורים מלשלם ואפילו אכלוה פטורים²⁹ אפילו מדמי בשר בזול³⁰, אבל אם הניח להם נכסים חייבים לשלם, כיוון שמשעת גזילה נתחייב האב בהשבה או בדמים, ונשתעברו גם נכסיו³¹.

ב. גזל ולא נתייאשו הבעלים ובא אחר ואכלו ממנו רצה

מזה גובה רצה מזה גובה מאי טעמא כל כמה דלא

נתייאשו הבעלים ברשותיה דמריה קאי ... רשות יורש

כרשות לוקח דמי

²⁵ שו"ע ונו"כ שסא ז

²⁶ ולא שייך לחלק בזה אם הניח להם נכסים או לא, שהרי עכ"פ ירשו גוף הגזילה, ונראה שאפילו יש עוד בעלי חובות ואין להם עוד נכסים, הנגזל קודם לגבות מגוף הגזילה, ואף על פי שנשתנה ואין לו זכות בגוף הגזילה, מ"מ לא גרע מחילופי גזילה. פתחי חושן חלק ה פרק ד הערה לו

²⁷ ולא מיבעיא כשלא נשתנה ודאי שנתחייבו בהשבה, ואף אם נשתנה ברשותם חייבים בדמיה, ואף כשלא הניח להם אביהם נכסים אחרים, אלא שאף כשנשתנה ברשות האב, ואין כאן אלא חוב דמים, אף אם לא הניח להם נכסים, כיוון שהגזילה קיימת הרי היא משועבדת לגזל האב. ומשמע מדברי הפוסקים שמשלמים כל דמי שוויה, ולא דמי להניח להם אביהם פרה שאולה שאם לא ידעו שהיא שאולה משלמין דמי בשר בזול, דשאני גזילה שנתחייב אביהם בהשבה אפילו באונסין. שם הערה לח

²⁸ שו"ע ונו"כ שם

²⁹ ובשער משפט שם סק"ג הקשה דלדין דמטלמלי דיתמי משתעבדי לבע"ה, א"כ אם אכלו היורשים או מכרו החפץ למה פטורים, סו"ס ירשו אותו חפץ מאביהם, וכשם שיוורשים שמכרו מטלמלין שירשו חייבים מדין מזיק שעבוד, וכ"ש כשנהנו, וכמ"ש הש"ך סימן קז סק"ח, ותיירץ בערך ש"י דכיון שנתייאשו הבעלים מהגזילה ה"נ נתייאשו מדמיה, וא"כ נהי דאין היאוש מועיל לקנות גוף החפץ ולא לפטור הגזולן מהשבת דמיו, מ"מ חידשה תורה שאם בא אחר ואכלו שהוא פטור, ולא השיב כמוזק חפץ של נגזל, שלזה מועיל היאוש, וה"נ מועיל היאוש לפטור היורשים מדין מזיק שעבוד הבא מאותו חפץ, עיין שם.

³⁰ וכמ"ש בש"מ שיאוש בגזילה מועיל לגמרי, ומ"מ נראה שאם ידעו שהיא גזולה ואכלוה חייבים, דכיון שהיתה הגזילה בידם ונתחייבו בהשבה, נתחייבו הם עצמם בדמים.

³¹ וכתב בערוה"ש שגם מנכסי יתומים קטנים גובים גניבה וגזילה, כמ"ש בסימן קי סעיף ה.

תרומות והנצחות | בנק הדואר ח"ן 22887389 | וובטלי' 0548027748

להצטרפות להלכות הדרף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/DLlI7K9ciPjB873YPB8kBu>

הלכות הדרף היומי

מסכת בבא קמא

יאוש עם שנוי רשות קונה³², אולם אינו נקרא שנוי רשות אלא כשמכרו הגזלן³³, או נתנו במתנה³⁴, אבל אם מת והורישו, לא מיקרי שנוי רשות, וחיובים היורשים להחזיר החפץ בעין.

בא אחד ונטלו³⁵ מן הגזלן וכגון שנמטלו בעל כרחו, והחפץ בעין, כיון שאפילו לאחר יאוש אינו נקרא שנוי רשות, דינו של נגזל בין עם הראשון ובין עם השני, שאם רצה גובה כולו או מקצתו מזה או מזה ואינו יכול לומר לבעלים לאו בעל דברים דידי את, בין שידע השני שהוא גזול³⁶ ובין כשלא ידע, ואפילו פרע השני לגזלן דמי הגזילה או שמחל לו³⁷.

בא אחר ואכל הגזילה³⁸, אם הוא לפני יאוש בעלים חייב לשלם לבעלים, רצה גובה כולו או מקצתו מזה או מזה³⁹ ואינו יכול לומר לבעלים לאו בעל

³² שו"ע סימן שנג סעיף ג וסימן שסא סעיף ד,

³³ בחכמת שלמה סימן שסא מסתפק כשמכר הצי החפץ ולא ציין חלק ידוע, אם מיקרי ש"ר, עיין שם.

³⁴ שו"ע סימן שנג סעיף ד וסימן שסא סעיף ה, וכתב הסמ"ע סימן שסא סק"ה דאפילו ידע שהוא גזול, בשו"ע הרב ה' גניבה סעיף יא כתב שאם ידע שהוא גנוב או גזול, ונמצא שעשה איסור בלקיחתו, אם בא לצי"ש ולהפקיע ממנו איסור זה יחזירנו לבעלים, ומשמע אפילו כשאין הבעלים רוצה להחזיר לו הדמים צריך להחזיר בחנם, שהרי כשידע שהוא גנוב אין בו תקנת השוק, וצ"ע.

³⁵ שו"ע ונו"כ שסא ה

³⁶ שדינו כגזלן של בעלים ממש, ולפי"ז חייב גם באונסין. אולם בקצה"ח סימן לד סק"ג כתב להסביר הא דרצה מזה גובה וכו', דהיינו דוקא אם אכלו, ומטעם מזיק, כיון שעדיין של נגזל הוא, אבל מחמת גזלן אינו חייב, ואם נאבד מיד השני (משמע אפילו בפשיעה) פטור מתשלומין, ולא חשיב גזלן דבעלים כיון שאינו ברשותו ונראה שהסכים עמו הנה"מ סק"ה בזה, והוסיף דאע"ג שמדברי התוס' בכתובות דף ל גבי תחב לו חבירו משמע שהשני נעשה גזלן, אפשר דהיינו משום שמחזיקו בפיו ונהנה ממנו והוי כמשתמש בו ולכן חייב

³⁷ ועיין פתחי חושן שם פרק ד הערה לא שהאריך בזה והאריך האם חיובו של השני הוא מדין שעבודא דר' נתן.

³⁸ שו"ע ונו"כ שסא ה ז ומבואר שם דה"ה אם אכלו בנו של הגזלן בחיי הגזלן דינו כאחר, ואם לפני יאוש אכלו חייב ולאחר יאוש פטור,

³⁹ וכתב החו"א דה"ה אם אכלתו בהמתו גובה מן השני. בדברי חיים דיני גניבה סימן יד כתב שלכאורה נראה שאף קמן שאכל הגזילה לפני יאוש חייב לשלם מה שנהנה, שלא פטרו אלא קמן שהזיק דלית ליה הנאה, אבל במה שנהנה דינו כקמן שלוח שחייב לשלם, כמ"ש בשו"ע סימן רלה סעיף טו, אבל מדברי הגמרא לכאורה מוכח דקמן פטור משום דמיקרי מזיק, וע"כ פירש דברי הגמרא דגדול שנמטל הגזילה ואכלו נעשה שומר, ולכן חייב כשאכלו, אבל קמן שאכל אינו אלא מזיק בלעיסה, ועיי"ש בהג"ה מבין המחבר, ובסימן טו מחלק כן לענין התשלומין בין ידע שהוא גזול ללא ידע.

תרומות והנצחות | בנק הדואר ח"ן 22887389 | ובטל' 0548027748

להצטרפות להלכות הדרף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/DLlI7K9ciPjB873YPB8kBu>

הלכות הדף היומי

מסכת בבא קמא

דברים דידי את, ולאחר יאוש⁴⁰ פטור⁴¹ מן הבעלים⁴², ויש אומרים⁴³ שאף אם נטלו לפני יאוש ואכלו לאחר יאוש פטור.

⁴⁰ שו"ע ונו"כ שם ו

⁴¹ ואף על פי שאם היה בעין חייב להחזיר, כיון שאינו בעין פטור, וכתב בנה"מ דה"ה אם נאבד
⁴² בדברי חיים דיני נזקי ממון סימן ב כתב בשם הנ"י דמ"מ חייב האוכל לשלם לגזלן, והטעם משום דהוי גרמי, והפסידו במה שהיה יכול להחזיר המאכל בעין ועתה חייב לשלם ממון אחר, וכעין מוזיק שעבודו של חבירו, אבל בלא"ה יכול לומר לגזלן לאו בע"ד דידי את, וגם לנגזל פטור מלשלם משום שהוא לאחר יאוש, ולפי"ז כתב דהיינו דוקא לאחר שפרע הגזלן לנגזל יש מקום לחייבו, כמו בשאר נזקי גרמי בעין זה כגון עדי שקר, וכן לדעת הרמב"ן בגזל חמץ ובא אחר ושרפו, ומ"ש הפוסקים שאם אין לגזלן לשלם חייב האוכל לנגזל מדר' נתן, אף על פי שעדיין אינו חייב לגזלן, מ"מ כיון שאם ישלם לו יתחייב האוכל לגזלן, יכול גם עתה לגבות ממנו מדר"ג. ומיישב בזה הד"ח תמיהת המחנ"א איך מהני מחילה בשעבודא דר"ג, דיש לומר דכיון שאין עדיין חיוב אלא מדינא דגרמי יכול עתה למחול, עיין שם.

⁴³ נה"מ שם סק"ג, והוכיח כן מהא דיורשים שכתב השו"ע שאם אכלוהו לאחר יאוש, דמשמע שתלוי בזמן האכילה, וכ"כ בדברי משפט, ועי' שער משפט ובערך ש"י. ועיין בחזו"א ב"ק סימן מז סק"ז.

תרומות והנצחות | בנק הדואר ח"ן 22887389 | ובטל' 0548027748

להצטרפות להלכות הדף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/DLlI7K9ciPjB873YPB8kBu>

